

det Tilfælde undtaget, naar den Part, som tror sig fornærmet, ikke inden 3 Maaneder at regne fra den Dag, Indbydelsen derom sker, kan opnaa Enighed med den anden om Valget af en Mægler, eller, i Mangel af en saadan Enighed, om Afgørelse ved Lodtrækning". Altsaa, hvis vi ikke kunne blive enige med Venezuela om Valget af en Mægler eller ikke en Gang om at trække Lod, maa vi skride til den beklagelige Anvendelse af Vaabenmagt. Jeg haaber nu ikke, det skal komme til dette beklagelige Tilfælde; Venezuela ligger saa langt borte. Men det høje Ting vil deraf se, at denne Traktat, saa snart man skal skride til praktisk Anvendelse af den, frembyder store Mangler, og Manglerne ligge naturligvis deri, at der ikke forud har kunnet fastsættes nogen bestemt Domstol. De Herrer vide vistnok, at det ikke er ukendt hos os at have Traktater, efter hvilke man skal skride til Løsning af Stridigheder ved Voldgift. Vi havde saaledes i 1888 med de nordamerikanske Fristater en Stridighed angaaende et formentligt Brud paa Neutraliteten under den amerikanske Secessionskrig i 60'erne. Et amerikansk Firma „Carlos Butterfield & Co.“ gjorde Fordring paa en Erstatning af mange Millioner, som det paastod at have til gode hos Danmark, og dette Spørgsmaal lykkedes det os altsaa at faa henvist til Voldgift, og det lykkedes endvidere at faa til Voldgiftsdommer en saa fremragende Diplomat og Jurist som Sir Edmund Monson, og denne Mand gav os fuldstændig Ret, saa at denne Stridighed ikke kom til at koste Danmark andet end 9,000 Kr. i Omkostninger, der deltes lige mellem Danmark og Amerika. Det var en uhyre heldig og billig Løsning, men selvfølgelig kan man ikke i Almindelighed nøjes med det; det vil være for sent, naar Striden opkommer, at begynde at tale om Voldgift. Det praktiske — og det tage de ærede Forslagsstillere ogsaa Sigte paa — er, at man i Forvejen skal have for Øje, at der kan opstaa Stridigheder. Disses fredelige Løsning skal saa vidt muligt forud garanteres. I Forslaget er der ikke — og det forekommer mig med fuld Ret — taget Sigte paa det rent ideale Formaal at slutte Traktater med alle Lande eller dog med visse Lande om Voldgifts Anvendelse, saa snart der opstaa Stridigheder. Det er med Rette ikke taget med. Det vilde være at sigte for vidt. Jeg tvivler ikke om, at den Tid vil komme, og maaske nogle af os ville komme til at opleve den, hvor man virkelig vil se saadanne Traktater. Jeg kan ogsaa

meddele det høje Ting, at der af og til har været taget Forhandling op derom, og skulde jeg kunne se nogen Anledning til at føre disse Forhandlinger videre med en eller flere fremmede Stater, vilde jeg prise mig særdeles lykkelig, hvis det skulde lykkes at faa saadanne Bestemmelser indførte. Men Forslaget sigter jo kun til Traktater, som angaa andre Emner, som have anden selvstændig Bestemmelse, saaledes Handels-traktater eller Grænseberigtigelser, Traktater om Toldvæsenet eller Fiskeritraktater o. s. v., idet det gaar ud paa, at man deri skal søge Voldgiftsbestemmelser optagne. Det er noget, vi have gjort nogle Gange. Vi have, hvad jeg vil kalde begrænsede Voldgiftsbestemmelser i nogle Tilfælde. Vi have saaledes en dansk-belgisk Handels- og Skibsfarts-Traktat af 18. Juni 1895, hvori der staar: „Parterne ere enige om at bruge Voldgift i alle Tvilsspørgsmaal, som Fortolkningen eller Udførelsen af nærværende Traktat maatte give Anledning til.“ Endvidere have vi en Fiskerikonvention mellem Danmark og Sverige af 14. Juli 1899; der staar i en Tillægsprotokol: „Saafremt der mellem de kontraherende Magter opstaa Meningsforskkel om Fortolkningen eller Anvendelsen af Konventionen, og de ikke kunne udjævnes gennem diplomatiske Forhandlinger, skulde de undergives Voldgift.“ Men det høje Ting ser let, at der derved ikke er vundet saa meget, tki saa snart man skrider til en praktisk Anvendelse af disse Bestemmelser, vil man opdage, at der, før man kan anvende Voldgift, skal opnaas Enighed om, hvem man skal have til Voldgiftsdommer; thi naar man ikke har en fast Domstol som den i Haag, vil det være uhyre vanskeligt i Forvejen i en Traktat at træffe Bestemmelse om, hvem der skal være Voldgiftsmand. Man kan ikke vælge en eller anden bestemt paaviselig Person, thi man risikerer, at han til den Tid, Voldgiften skal finde Sted, er død eller undslaar sig, eller at der kommer andet i Vejen. Og med Hensyn til at vælge en Institution vil det altid være vanskeligt at vælge en, som ikke netop har til Op-gave at dømme som international Voldgiftsmand. Jeg betragter det som det største og et meget stort Resultat af Fredskonferencen i Haag, at der blev institueret en fast Domstol, saaledes at man altid er sikker paa at have en kyndig Dommer i det paagældende Spørgsmaal og at finde Dommere, som ere villige til at prøve den Stridighed, man vil forelægge den. Naar derfor den højtærede